

TROCHE PÓŹNO

W Warszawie istniało „ślawne” Centralne Towarzystwo Popierania Wytwarzalności Krajowej. Obecnie ulega ono przymusowej likwidacji, a były kurator został osadzony w areszcie. Od szeregu lat opinia publiczna domagała się przeprowadzenia kontroli rachunkowości tego towarzystwa i ogłoszenia bilansu. Były to głosy wołające na puszczy. Dopiero w połowie 1936 r. po ujawnieniu niedokładności w gospodarowaniu subwencjami na cele towarzystwa oraz w zarządzie pocągu - wystawy wytwarzalności krajowej, mianowano kuratora. Po kilku latach nareszcie zarządzone likwidację towarzystwa, kurator znalazł się za kratkami.

Trochę późno, ale lepiej późno, niż wcale. Poza tym nie należy słycać, żeby zajęto się osobą b. dyrektora Tow., który przecież także jest odpowiedzialny za tę „dobrą” gospodarkę. a.s.

15 LAT FASZYZMU

Dzisiaj, 30 października 1937 r. upłynęło 15 lat od chwili, gdy za stępy „czarnych koszul” dokonano historycznego marszu na Rzym. Włochy przed 1922 rokiem były ruiną państwa. Dziś są jednym z najpotężniejszych mocarstw świata. To jest najbardziej przekonujący argument dla wszystkich, którzy wątpią w nacjonalizm.

Przed Mussolinim Włochy przypominały pod wieloma względami ogarniętą anarchią Chin: rządy bez żadnego autorytetu, zażarte walki między rozmaitymi partiami, wśród których z dniem każdym na pierwszy plan wysuwała się partia komunistyczna, powstanie ludności chłopskiej na północy Włoch, całkowita anarchia w przemyśle i gospodarstwie — wszystko to składało się na obraz ginącego państwa.

I wtedy zjawił się Benito Mussolini — 24 października 1922 r. na faszystowskim kongresie w Neapolu był uchwalony rozkaz wyakt ratowania ojczyzny — marsz faszystów na Rzym. 30-go października 1922 r. faszysty byli już w stolicy. Król powierzył Mussolinemu uformowanie gabinetu.

Na miejsce wielopartyjnego parlamentu stanęła partia faszystowska, zamiast anarchii i rozprężenia całego gospodarstwa powstał gmach korporacji zawodowych i gospodarczych. Wreszcie zwycięstwo w wojnie abisyńskiej. Mimo pewnych niedomagań Włochy po faszystowskie są zupełnie niepodobne do Włoch przed faszystowskimi.

Nowa Polska Przemysłowa

Bez kolei i bez dróg

Centralny Okręg Przemysłowy nie spełni swoich zadań

Kiedy z ust p. wicepremiera Kwiatkowskiego padła cyfra 155 milionów złotych, jako przypuszczalna suma kapitałów zainwestowanych w Centralny Okręg Przemysłowy w pierwszym roku jego budowy, zacząłem się interesować kwestią ile z tych 155 milionów poszło na komunikację. I ku memu największemu zdziwieniu dowiedziałem się z ust najbardziej miarodajnych, że w roku bieżącym nie zainwestowano w komunikację na terenie C.O.P. ani złotych.

PODNIESIONE KOSZTY BUDOWY

Już przed paru dniami w artykule wstępnym zwróciliśmy uwagę

A jeśli powstanie podkarpacki okręg hutniczy w rejonie Jasioła — Surówka dla pieców Martinowskich w Stalowej Woli będzie musiała odbywać 207 km. podróży zamiast 123 km., do których da się zredukować transport przez budowę 40 km. linii Jasioł — Dębica.

Wreszcie najcenniejsze bodaj w Polsce, bo zawierające do 11 proc. manganu, rudy węgla i żelaza, które od Sandomierza o 426 kilometrów koleją, wobec 340 km. w linii powietrznej.

NAJPIŁNIEJSZE POTRZEBY

Tych kilka przykładów wskazuje jakie są najpilniejsze potrzeby

Wreszcie również na pierwszym planie trzeba postawić budowę szeregu mostów na Wiśle i Sanie, gdyż dotychczas lewobrzeżne powiaty są niemal zupełnie odcięte od prawobrzeżnych.

KANAŁ WĘGLOWY

Ministerstwo komunikacji kładzie główny nacisk na budowę kanału Przemsza — Wisła i ujętowanie Wisły do Sandomierza. Pewne, skromne zresztą, roboty w tej mierze (obwałowywanie Wisły) zostały już podjęte. Ministerstwo oblicza, że koszt budowy i usprawnienia tej arterii wodnej, wraz z budową portów na Wiśle, wyniosą około 100 milionów, któ-

re jest pilniejsza od budowy drogi wodnej. Trzeba bowiem wziąć pod uwagę, że Wisła będzie mogła być oddana do użytku dopiero za 5 do 6 lat, podczas gdy linię kolejową można wykończyć w ciągu dwóch lat przy uruchomieniu corocznie mniej więcej takich samych środków finansowych.

NIE MOŻNA ZWLEKAĆ

Zważywszy, że budowa zakładów przemysłowych w centralnym okręgu przybrała zawrotne tempo, że tylko patrzeć jak między Wisłą i Sanem ruszą pełną parą setki nowych warsztatów, że 3-4 lata zaoszczędzone na usprawnieniu komunikacji nabierają specjalnej wymowy.

Normalnym trybem budowa dróg powinna była poprzedzić budowę zakładów. Tymczasem tak się stało, że do budowy dróg przystąpimy wówczas dopiero, gdy kilka poważnych fabryk będzie w pełnym ruchu. Odbije się to ujemnie nie tylko na kosztach transportu surowców, ale i na zbycie produktów.

W grę wchodzi tu nie tylko zwiększone koszty, ale musimy także wziąć pod uwagę, że zdolność przepustowa dotychczas istniejących linii okaże się z pewnością niedostateczna dla potrzeb Centralnego Okręgu.

Musimy ten okres nienormalnego bytowania przemysłu w Okręgu Centralnym skrócić do minimum. I dla tego musimy przystąpić do budowy takich przede wszystkim dróg, które w jak najkrótszym czasie połączą Okręg Centralny ze źródłami węgla, surowców i z rynkami zbytu. Dla tego właśnie budowa linii kolejowych wydaje się nam pilniejsza od budowy kanału węglowego.

Kazimierz Bobiński.

KOLCE BEZ ROZ

CZŁOWIEK BEZ NAZWISKA

Ach, ten Jędrzej Moraczewski, nieszczytne chłopisko. Bóg wziął rozum, władzę ozon a cenzor nazwisko!

Świerszcz (Dziennik Poznański)

JUDEUM VETO

Judeum veto prof. Michałowicza nie znalazło na szczycie naśladowców.

(Jutro Prasy)

ZBEDNY TRUD

Niezależne (prócz od żydów) organy demokratyczne skrupulatnie wyliczają, że jacyś asystenci szpitalni skonolidowali się z wystąpieniem prof. Michałowicza, że pewien doktor w dowód czci nazwał łóżko dziecięce imieniem Michałowicza, że paru tragarzy przysłało mu wyrazy hołdu.

Asystenci są z żydowskiego szpitala na Czystem, doktor nazywa się Epszejn, tragarze to członkowie Bundu. Niepotrzebna jatka zapewnić o ich uwielbieniu dla prof. Michałowicza. To jasne. Przecie w gminie żydowskiej projektują nadać mu tytuł honorowego rabina.

NA EGZAMINIE

W katowickiej szkole wizytator pyta ucznia:

— Kto w 1920 r. przeprowadził korzystny dla Polski plebiscyt?

— Wojewoda Grażyński.

— Kto stworzył harcerstwo?

— Wojewoda Grażyński.

— Kto stworzył POW?

— Wojewoda Grażyński.

— Kto stworzył przemysł śląski?

— Wojewoda Grażyński.

Taktowny wizytator nie za pytał kto stworzył świat. (kol.).

POMIANOWSKI ZAWSZE GÓRĄ!

To prawda jest niezbita! Każdy przyzna, że cukiernia Romana Pomianowskiego

(Marszałkowska 65 róg Piusa XI i filia Żolibórz, Plac Inwalidów nr. 8) raczy swych gości najlep-

szymi ciastkami w stolicy. O tym przekonała się cała Warszawa.

gę na niebezpieczeństwo, jakie zagraża Centralnemu Okręgowi Przemysłowemu wskutek zaniedbań w dziedzinie komunikacji. Nie będę powtarzał naszych argumentów, choć tylko zwrócić uwagę, na to, że już dziś budujący się okręgi płaci nie wiadomo komu ciężki haracz za te zaniedbania. Do Stalowej Woli, Dębicy, Rzeszowa, Niedołomic, Rożnowa idą materiały budowlane z kieleckiego i konstrukcje stalowe z hut śląskich przedziwne okrutnymi drogami. Bóg tylko i P.K.P. wiedzą o ile podraża to koszty budowy i ile zarabiają na tym koleje.

CO BĘDZIE ZA ROK?

A co będzie, kiedy budujący się już warsztaty ruszą i będą potrzebować surowca i mimo wszystko węgla.

Już w przyszłym tygodniu fabryka celulozy w Niedomicach znacznie przerabiać papierówkę. Świerk wileński niezbędny do wyrobu celulozy szlachetnej, sprowadzany do Niedomic w ilości ca. 40.000 mp. rocznie będzie nakładał około 112 km. wskutek braku linii kolejowej Ostrowiec n. Kamienną — Szczucin.

Na marzec roku przyszłego zapowiadają uruchomienie Stalowej Woli. Węgiel śląski odległy w linii prostej o ca. 210 km. będzie odbywał koleją drogę o 62 km. try dłuższą.

centralnego okręgu przemysłowego w dziedzinie komunikacji.

Można je uszeregować w następującym porządku:

1) Budowa linii węglowej Katowice — Sandomierz. Przy wyzyskaniu już istniejących linii do budowy zostanie około 145 km. odcinek Charsznica — Sandomierz.

2) Linia Sandomierz — Równe, przez Rozwadow, Zwierzyniec, Zawady, Włodzimierz, Wojnica, Łuck, Kiwerce. Do zbudowania jest odcinek Rozwadow — Zwierzyniec circa 80 km. i Wojnica — Łuck circa 50 km.

3) Linia Ostrowiec n. Kamienną — Szczucin około 80 km. dla połączenia Zagłębia Kieleckiego z Podkarpackim.

4) Linia Jasioł — Dębica dla połączenia hutniczego okręgu podkarpackiego z Sandomierzem. Oczywiście równoległe musi iść budowa nowych dróg i zupełna przebudowa już istniejących, gdyż obecny ich stan czyni je prawie zupełnie niezdatnymi dla transportu towarowego. Nie mówiąc już o fatalnym stanie nawierzchni, warto zwrócić uwagę, że na niektórych odcinkach najważniejszej arterii małopolskiej Kraków — Lwów z trudem mijają się dwa autobusy. A co dopiero mówić o drogach bocznych.

Czy czystej krwi żyd Będzie nosić nazwisko Radziwiłłów? Kim jest p. Suchestow?

KRAKÓW, 29. 10. Wiadomość o zaręczynach 56-letniego ks. Michała Radziwiłła z żydówką Jeanette Suchestow, wywołała wszędzie niesmaczne wrażenie.

Naręczona ks. Radziwiłła pochodzi z żydowskiej rodziny ze Stryja i przed paru laty była panną sklepową

w jednym z magazynów w Berlinie. W urodziny pannie Kranz — tak bowiem brzmiał panieńskie nazwisko przyszłej księżnej Radziwiłłowej, zakochał się żyd Benjamin Suchestow i niebawem ożenił się z nią. Suchestow, dyrektor tustanowickiej spółki wodociągowej, przez parę lat żył w

całkowitej zgodzie ze swoją żoną. Niedawno dopiero małżeństwo rozszło się i Suchestowa zamieszkała w Krakowie. Lato bieżącego roku pani Suchestow spędziła we Włoszech w Monte Catini i tam właśnie poznała ks. Radziwiłła. Niebawem 56-letnią księżnę oświadczył się żydówce.

Urząd stanu cywilnego w Przemyśle ogłosił już zapowiedź ślubu ks. Michała Radziwiłła z Jeanette Suchestow, córką Jonasza i Klary Kranzów. Termin ślubu jeszcze nie został wyznaczony, odbyć się jednak ma niebawem. Ks. Radziwiłł zapisał podobno na rzecz swojej przyszłej żony majątek wartości półtora miliona złotych.

Najbardziej pikantnym, a równocześnie najbardziej obrażającym jest fakt, że ks. Radziwiłł zdecydował się adoptować 8-letniego syna swej narzeczonej z jej pierwszego małżeństwa z Beniaminem Suchestow. W ten sposób dzięki romantycznemu usposobieniu księcia pana, czystej krwi żydłak (matka z domu Kranz, ojciec Beniamin Suchestow) będzie niebawem nosił nazwisko Radziwiłł.

Rodzina Radziwiłłów wobec zamiarów matrymonialnych, ks. Michała zamierza przeprowadzić jego ubezwłasnowolnienie i uniemożliwić mu w ten sposób ślub z żydówką i adoptowanie jej syna. Ubezwłasnowolnienie musiałoby oprzeć się o decyzję lekarzy psychiatrów.

spolitej staje się jednym z centralnych zagadnień, żywo interesujących cały Naród. Proces powstawania kupiectwa chrześcijańskiego, obejmujący już dzisiaj całą Polskę, musi otrzymać właściwy kierunek dalszego rozwoju. Trzeba zdecydować się na obranie właściwych dróg usprawnienia wymiany w Polsce; trzeba powiedzieć całemu społeczeństwu w jaki sposób sami będziemy realizować nasze plany, czego oczekujemy od Państwa i Społeczeństwa, trzeba ugruntować i wzmacniać wśród nas samych ducha wytrwałości.

W Warszawie na Wielkim Kongresie Kupiectwa, który odbędzie się w dniach 13 — 15 listopada, mamy tego dokonać.

W świadomości, że reprezentujemy myśli i pragnienia całego społeczeństwa kupieckiego, tkwić będzie siła i znaczenie uchwał i rezolucji kongresowych.

Wzywamy więc Was Koledzy Kupcy, byście wzięli liczny udział w tej wielkiej manifestacji, która zwróci na siebie oczy całej Polski.

Przed kongresem Kupiectwa Chrześcijańskiego Odezwa Nacz. Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego

W związku z mającym się odbyć w dniach 13 — 15 listopada br. Ogólnopolskim Kongresem Kupiectwa Chrześcijańskiego w stolicy Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego wydała do ogółu kupiectwa odezwę w której m. in. czytamy:

Problem handlu po raz pierwszy w dziejach wzmocnionej Rzeczypos-

P. Czang-Kai-Szek rana w katastrofie samochodowej

SZANGHAJ, 29. 10. Żona zmarłego marsz. Czang - Kai - Szeka udając się na front szanghajski, padła ofiarą katastrofy samochodowej. Pani Czang - Kai - Szek i towarzyszący jej australijski do-radea jej męża, Donald, ulegli ogólnym potłuczeniom. Oboje przewieziono do Szanghaju.

NA RATY od 4 zł. MIESIĘCZNIE

można zelektryfikować swoje gospodarstwo domowe

OPIEKACZ
cena 26 i 37 zł.

SUSZKA
do włosów
cena 58 zł.

PIECYKI
cena od 14 zł.
„SZONCE” od 21 zł.
Odbityskowy
od 30 zł.

GRZAŁKA
nurkowa
cena od 820 zł.

MASZYNA
do kawy
cena 60 zł.

ŻELAZKO
cena od 1200 zł.

PŁYTKA
cena od 22 zł.

KUCHNIA
cena od 260 zł.

IMBRYK
cena od 21 zł.

SPRZEDAŻ RATALNA, POKAZY, INFORMACJE

PRACOWNIA NAPRAWY GRZEJNIKÓW ELEKTRYCZNYCH

w **SALONIE ELEKTROWNI MIEJSKIEJ**
w godz. od 10-ej do 19-ej, ul. Marszałkowska 150 (wejście od Kredytowej)

Zbrodniczy szofer zabił wieśniaka i uciekł

W piątek nad ranem znaleziono na szosie, w pobliżu wsi Mory pod Jelonkami, okrwawione ciało mężczyzny. Dochodzenie stwierdziło, że jest to gospodarz Karol Dominiak ze wsi Mory, który pełnił nocną wartę ochronną na szosie. Dominiak stał na skraju szosy i jeden z przejeżdżających samochodów uderzył go błotnikiem w brzuch tak silnie, że przeciął ubranie i rozpruł brzuch, wskutek czego wyleciały jelita.

Niezwykły Wypadek śpiączki w pow. świeckim

Na weselu wiejskim u rolnika Siudy z Świekatowic w pow. świeckim wydarzył się niezwykle wypadek. Podczas tańca utraciła na gle przytomność służąca gospodara. Okazało się, że zapadła ona w sen, z którego nie można jej było obudzić. Śpiączka trwała już kilka dni. Niezwykłym tym wypadkiem zainteresowały się sfery lekarskie.

Ciężko ranny Dominiak upadł nieprzytomny, a kierowca zwiększył szybkość i uciekł. Pozbawiony pomocy Dominiak zmarł wskutek upływu krwi. Stwierdzono, że gdyby szofer przyszedł mu z pomocą, udałoby się uratować mu życie.

Miedzy nożycami

SOCJALISTA

Leon Blum, przywódca socjalistów francuskich zakupił w Szwajcarii zamki należące kiedyś do ces. Karola. (z prasy).

Ma król Jerzy pałac, ma lasy i ziemię.
a cóż to, Blum gorszy, że ma zamku nie mieć?
To mu się należy, to rodowa duma,
o tym marzył jeszcze Symcha, dziadek Bluma.
Wyjdzie Blum na pola w czas wiosennej siewby.
Lejba, pan na zamku, syn starego Lejby.
To nie jest bynajmniej jedyny wypadek.
że lubią socjaliści splendor — nie ma rady.
Chociaż w swoich pismach na kapitał krzyżują.
(Np. Niedziałkowski też na spadek liczy).

IPO.

W styczniu 1938 r. wybory do Rady M. Poznania

POZNAN, 29. 10. W styczniu r. 1938 mają się odbyć wybory do Rady Miejskiej m. Poznania. Poprzednia Rada Miejska o wiek szości narodowej została rozwiązana w 1935 r., poczem reaktywowano ją na krótki czas w r. 1936 i powtórnie rozwiązano.